

Kleine waterteunisbloem (*Ludwigia peploides*)

Foto: Johan van Valkenburg

Bron: NVWA

[Kleine waterteunisbloem](#) is een water- en oeverplant die dichte drijvende matten vormt. Deze matten kunnen tot een meter boven het wateroppervlakte uitsteken. De grote gele bloemen staan in de oksels van de hogere stengelbladeren. De plant lijkt sterk op waterteunisbloem en kan daarmee verward worden. Hij is overblijvend.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2015: de kleine waterteunisbloem komt voor in Nederland, België, Frankrijk, Griekenland, Italië, Zwitserland en Spanje. De plant heeft zich al in een groot deel van Europa gevestigd en de verwachting is dat ook vestiging mogelijk is in een aantal andere lidstaten.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Kleine waterteunisbloem kan snel voor veel biomassa zorgen, waardoor inheemse planten worden verdrongen en de aanwezige waterdieren verdwijnen.

De plant kan groeien in bijna alle langzaam stromende en stilstaande wateren. In Frankrijk zijn sommige natte natuurgebieden compleet overgroeid geraakt door deze plant.

Het afsterven van grote massa's kleine waterteunisbloem kan in stilstaande wateren leiden tot zuurstofgebrek in het water. Dit heeft een negatieve invloed op andere waterorganismen en kan leiden tot vissterfte.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Dichte matten van kleine waterteunisbloem belemmeren de doorstroming van water. Hierdoor wordt er meer sediment op de bodem afgezet, waardoor de kans op overstrooming verder toeneemt.

De plant veroorzaakt hinder voor de pleziervaart en beperkt recreatieve mogelijkheden (zwemmen, hengelsport) en heeft hierdoor een negatieve invloed op toerisme.

Overige effecten

Stilstaand water in combinatie met het hinderen van vissen om muggenlarven te eten, bevordert muggenplagen.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2019: de kleine waterteunisbloem komt voor op een klein aantal locaties in Nederland.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Zie onder 'Europa'.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Zie onder 'Europa'.

Overige effecten

Zie onder 'Europa'.

In Nederland heeft de kleine waterteunisbloem geleid tot economische schade doordat de plant door terreinbeheerders en waterschappen bestreden moet worden.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

Kleine waterteunisbloem staat sinds augustus 2016 op de Unielijst met invasieve exoten van EU-belang. Een soort die op de Unielijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen. Voor plantensoorten die veel aanwezig zijn in particuliere tuinen, zoals kleine waterteunisbloem, geldt dat verspreiding naar de omgeving moet worden voorkomen.

Wat te doen?

Het verwijderen van planten is de meest effectieve maatregel om verdere verspreiding naar de omgeving te voorkomen. Verwijdert u uw planten, gooi deze dan niet weg in de natuur, maar bij het groenafval. Het houden van deze soorten in botanische collecties is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring. Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [RVO.nl](#).

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen.

Meer info over kleine waterteunisbloem

Oorsprongsgebied

Kleine waterteunisbloem is oorspronkelijk afkomstig uit Amerika (Noord-, Centraal- en Zuid-Amerika).

Habitat

Zoet stilstaand of langzaam stromend water, zoals kanalen, vaarten, meren, vijvers en greppels. De plant kan ook groeien op droogvallende oevers en in vochtige graslanden.

Introductieroute Europa

Kleine waterteunisbloem werd geïmporteerd voor de handel in vijverplanten. De planten komen in de natuur doordat mensen overtollige planten weggooien in openbare wateren. De plant verspreidt zich daarna verder door fragmentatie en waterstroming. Onopzettelijke verspreiding door mensen treedt op doordat de plant blijft hangen aan o.a. boten en vistuig en er delen achterblijven bij bestrijding van de plant.

Aanwezigheid in de EU

mogelijke vestiging

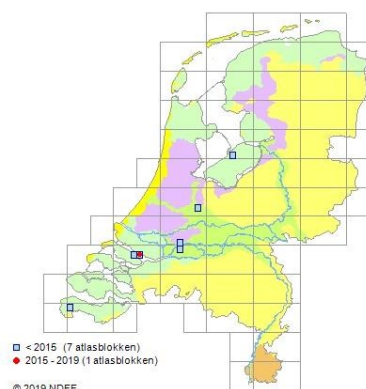
Introductieroute Nederland

Kleine waterteunisbloem is door de handel in vijverplanten in Nederland gekomen.

Aanwezigheid in Nederland

In 2019: kleine waterteunisbloem komt voor op een klein aantal locaties in Nederland.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 2007.

Verspreiding van kleine waterteunisbloem in Nederland. Bron: verspreidingsatlas.nl

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

De kans op introductie is sterk verminderd sinds de plaatsing van de plant op de EU-lijst in 2016. Kleine waterteunisbloem heeft zich al gevestigd in ons land. Afgebroken delen van stengels kunnen uitgroeien tot nieuwe planten. Op plaatsen waar hij voorkomt, groeit de plant massaal.

Risicobeoordeling

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Nederlands soortenregister](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

EU-factsheet

[Q-bank invasive plants](#)

Laatste update: 18-03-2019